

मुगल क़ालीन स्थापत्य

डॉ सुर्यकांत कापशीकर

इतिहास विभागप्रमुख

यशोदा गर्ल्स आर्ट्स अँड कॉमर्स कॉलेज

स्नेह नगर नागपूर 440015

मुगल कालीन स्थापत्याची वैशिष्ट्ये

- बांधकाम साहित्याचा वापर
- संगमरवरी दगडांचा वापर
- उंच मिनार
- घुमट आणि कमान
- वेल-फुलांची सजावट
- नक्षीदार जाळी
- पाण्याची कारंजे
- कृत्रिम सरोवर

बाबर कालीन स्थापत्य

- अयोध्या येथील बाबरी मशीद
- संभल येथील जामा मशीद
- पानिपत येथील मशीद
- आग्रा येथील बाग-ए-गुलअफशा
- धोलपुर येथील विहीर
- ज्वाल्हेर येथील तलाव
- अलिगड येथील बांधकाम
- बयाना येथील बांधकाम

हुमायूँ कालीन स्थापत्य

- आग्रा येथील मशीद
- फतेहबाद येथील मशीद
- दिल्ली येथील दिनपनाह महल
- हुमायूँचा मकबरा

अकबर कालीन स्थापत्य

- आग्रा येथील लाल किल्ला
- फत्तेपूर शिक्री येथील किल्ला
- फत्तेपूर शिक्री येथील बुलंद दरवाजा
- अजमेर येथील खाजा दरगाह मशीद
- आमेर येथील मशीद
- इलाहाबाद येथील किल्ला
- लाहोर येथील किल्ला
- अटक येथील किल्ला

जहांगिर कालीन स्थापत्य

- सिकंदरा येथील अकबर याचा मकबरा
- आग्रा येथील इमादउद्दोला याचा मकबरा
- शाहदरा येथील जहांगीर याचा मकबरा
- मरियम-उज-जमानीचा मकबरा
- अनारकलीचा मकबरा
- श्रीनगर येथील शालिमार बाग

शहाजहान कालीन स्थापत्य

- आग्रा येथील ताजमहल
- आग्रा येथील मोती मशीद
- आग्रा येथील किल्ल्यातील
दिवाण-ए-खास आणि दिवाण-ए-आम
- दिल्ली येथील जामा मशीद
- दिल्ली येथील लाल किल्ला
- दिल्ली येथील लाल किल्ल्यातील
दिवाण-ए-खास आणि दिवाण-ए-आम

औरंगजेब क़ालीन स्थापत्य

- औरंगाबाद येथील बिबी का मकबरा
- सफदरजंग याचा मकबरा
- लाहोर येथील बादशाही मशीद
- मथुरा येथील मशीद
- बनारस येथील मशीद
- दिल्ली येथील लाल किल्ल्यातील मोती मशीद

धन्यवाद !

डॉ सुर्यकांत कापशीकर

suryakantmkapshikar@gmail.com

मोबाइल/व्हाट्सअप: 968 928 1857